

ماۋەي چەند سالىك دەپت
خانمە ھونەرمەندى رۇژئاۋاي
كوردستان نارين فەقى بەھۆي
چەند ھۆكارىكى تايىت
لە بواری ھونەرى و لە
راگەياندىش دوركەوتوتەۋە
و ھىچ بەرھەمىكى نوپى
بلاۋتەكردۆتەۋە، ئەمەش پىرسىارى
لاي جەماۋەر و ھەۋادارانى
دروستكردوۋە، ئەم دىمانەيدى
گولاشى گولان نارين فەقى
ۋەلامى ئەم پىرسىارە و چەند
پىرسارىكى دىكى دابەۋە.

نارین فەقى:

ئەبەر ئەبوۋنى سانسۆرى ھونەرى
ھەر كەسىك مايكروڧونىكى بەدەستەۋە
گرت خۆي ناۋدەنى ھونەرمەند

• بىر لە ۱۱ سال دەستت بە كارى هونەرى كىردو، ئايا تا ئىستا شوپنى خۆت لە نپو هونەرى كوردى كىردۆتە، يان نا؟

- بە دىتنى خۆم و جەماوەر، من ناوئىكى هونەرى جوان و رەسەنم بۇ خۆم دروستكىردو، بە ستايلىكى جياواز و بيموايه ستايلى وەكو ئەو ستايلى من كەمە لە گۇرانى وتن.

• پىتوايه جياوازي نپوان هونەرمەندانى ئىستا و پىش ۳۰-۴۰ سال زياتر لەچىدايه؟

- پىش ۳۰-۴۰ سال تەكنىك و ستودىيۆ وەكو ئىستا باش و پىشكەوتو نەبوون، لەگەل ئەوئەشدا كارى گەورە و جوان دەكرا. بەلام بەداخەو ئىستا لەبەر نەبوونى هېچ فىلتەرىكى هونەرى ھەر كەسكە مايكرو فۇنىكى گرتەدەست خۆى ناو دەنچ هونەرمەند، ھەلەى زۇر گەورە لە كەنالە هونەرىيەكانى ئىمە ھەيە كە هېچ فىلتەرىك دانانن، بەو شىوئەيە رەسەنايەتى ئەو هونەرمەندانەى كە خزمەتى هونەرى كوردىيان كىردو، ھىواش ھىواش ون دەپىت. ئەركى ئىمە ئەوئەيە لە كاتى نامادەكردنى ھەر بەرھەمىكى هونەرىدا هېچ كاتىك ئەو لە بىر نەكەين كە ئىمە كىين وەكو كورد و رۇلى ئىمە چىيە و چۆن دەتوانىن خزمەتى ولاتى خۇمان بەكەين لە رىگەى هونەرو، ئەو هونەرمەندانەى سەر لە نوئ دەست بە كارى هونەرى دەكەن، پىويستە ئەو پىسارە لە خۇيان بەكەن.

• مەقام تا چەند پىويستە بۇ ئەوئەى هونەرمەندى كورد شارەزايى تىدا ھىيەت؟

- زۇر گىرنگە، گىرنگى مەقام ئەوئەيە كە بەشىكە لە فۇلكلور و مپىزووى هونەرى ئىمە، هونەرمەندە لاوئەكان پىويستە بزەن مەقام و لاوك چۆن دەوتىت و شارەزايان لىئ ھەيەت.

• چ چالاكىيەكتان ھەبوو بۇ ھاوكارىكردنى كوردانى رۇژئاواى كە ئىستا رويوان لە باشور كىردو؟

- لە سالى ۲۰۱۲ من و عەلى شاكىرى ھاوسەرم سەردانى كەمپى دۇمىزمان كىرد لە شارى دھۆك، ھەر لە سالى ۲۰۱۲ من چالاكىم زۇر بوو وەك ئەندام لە ئەنجومەنى كوردانى سورىا لە سويد، ئەنجومەنى كوردانى سورىا رىكخاواىكى سقىيلە و نەبەستراوئەتەو بە هېچ پارتىيىكى سىياسى رۇژئاواى كوردستان و ھاوكارى پىشكەش بە كوردانى رۇژئاوا دەكات لە بوارى مافى مرۇف و دروستكىردنى پەيوەندى لە ئەوروپا و سورىا. دواى سەردانەكەمان بۇ كەمپى دۇمىز و رەوشى خراپى ناوارەكانم بىنى، بىيارم دا كە چەند ئاھەنگىك ساز بەكەم بۇ پىشكەرىكردن لە كوردانى رۇژئاوا، لە شارى ستۇكھۆلم دوو ئاھەنگەمان بۇ پىشتىوانى كوردانى رۇژئاوا رىكخەست و تەوانىمان نىكەى نىو مىليۇن كرۇنى سويدى كۆبەكەينەو و بىنانىزىن بۇ شارەكانى رۇژئاواى كوردستان وەكو عەفرىن، كۆبانى، ھەسەكە، عامودە، قامىشلۆ، دىركى، و بەرنامە و پلانم ھەيە بۇ ئەوئەى زياتر خزمەتى كوردانى رۇژئاوا بەكەم.

• زۇر هونەرمەند بە زمانى بىيانى گۇرانى دەلئىن، ئەو چۆن دەپىنى و ئايا جگە لە زمانى كوردى بە زمانى دىكە گۇرانىت وتوو؟

- پىويستە ھەموو هونەرمەندىك ستايلىكى تايبەتى خۆى ھەيەت، ئەگەر هونەرمەند بە زمانى بىيانىش گۇرانى بلئ، ھىوادارم تىكەست و فۇنەتەيكىيان راست و دروست بىت، بۇ نمونە ھەموو كەسكە ناتوانىت گۇرانى بە زمانى ئىنگلىزى بلئ، پىويستە هونەرمەندان گۇرانى بە گۇرەى دەنگى خۇيان بلئىن و تەقلیدى زمانەكانى دىكە نەكەن.

• ماوئەكە پىدەنگى و ھەستەكەرى لە كارى هونەرى دووركەوتوئەتەو، ھۆكارەكانى دووركەوتەوئەت چى بوو؟

- ھۆكارى دووركەوتەوئەتەو زياتر ئەوئەيە كە بوومەتە دايكى مندالىكى جوان بە ناوى (رۇژئا) كە ئىستا تەمەنى يەك سالە، ھەروەسا كارىكى نوئم لە بوارى ياسايى لەلەيەن حكومەتى سويدى ھەبوو كە پەيوەندى بە پەنا بەرانى ھەموو جىھانەو ھەيە.

• ھەر كەسكە عاشقى هونەركەى پىت، دووركەوتەوئە لە هونەر بۇى زەحمەت دەپىت، تۇ چۆن تەوانىت ئەو ماوئەت دوور لە هونەر بەسەر بەى؟

- ھەلبەت زۇر ناخۆشە كاتىك هونەرمەند لە هونەركەى دوور دەكەوتەوئە، بەتايبەتى دواى ۱۰ سال بەردەوام بوون لە كارى هونەرى، بەلام دواى ئەم دوو سالەى كە پىدەنگ بووم بە بەرھەمى جوانتر و بەپىزىر دەگەرپىمەو مەيدانى هونەرى كوردى و پىشكەشى جەماوەرى دەكەم.

• لەو ماوئە ھەلوئىستى جەماوەرەكەت بەرامبەر بە دووركەوتەوئە چۆن بوو؟

- ھەلوئىستى جەماوەر بۇ من ئەوئەيە كە زۇر دلخۆشەن، چونكە مافى هونەرمەندىشە وەكو ھەر مرۇفكىكى ناسايى ژيان و خىزانى خۆى ناوئەدان بەكات، ئەمەش ماىەى خۆشچالى و سىياسگوزارى منە، زۇر كەس پىرۇزىبايىان لىكردم بۇ لە دايكبوونى رۇژئا، ھەروەسا سەردانىان كىردم، يان لە رىگەى فەيسبوك و تويتەرەو پىرۇزىبايىان لىكردم. بە بۇچوونى من هونەرمەند ئەگەرچى پىويستە رۇلى لە كۆمەلگەدا ھەيەت، بەلام دەپى وەك ھەر مرۇفكىكىش ناسايى بۇى.

• ئىستا بوئە دايەك، ئايا ئەمە نايتتە ھۆكارىك بۇ دووركەوتەوئەى زياتر لە هونەر؟

- نەخىر، چونكە نامانجى من ئەو بوو دواى چەندىن سال خزمەتكردن لە بوارى هونەرىدا سالىكى نارام و ھىمن بە رۇژئا بەخشم، چونكە مندال لە سالى يەكەمى تەمەنىدا زۇر لە دايكەيەو نىكە، ھىواش ھىواش دووبارە بە پىرۇژەى نوئى هونەرى دەگەرپىمەو.

• ئىستا كوردستان بە قۇناغىكى ھەستىاردا تىپەر دەپىت، بەتايبەتى لە باشور كە سەرىخۆى كوردستان نىكە بوئەتەو و پىويستە هونەرمەندىن كوردستان بوئىان ھەيەت، بىرت لە بلاو كىردنەوئەى بەرھەمىكى هونەرى نىشتمانى نەكردۆتەو؟

- بەلئ كارىكى نىشتمانى نوئ نامادە دەكەم تايبەت بۇ رۇژئاوا و پىشەمرگە، ديارە رۇلى هونەرمەند زۇر گىرنگە و ھەر هونەرمەندىك بتوانىت بە ستايلى تايبەتى خۆى تىكەست و ئاوازى نوئ و جوان نامادە بەكات، من وەكو نارىن فەقى ھىواى سەركەوتنى بۇ دەخوام.

جاکلین فرناندیز خواردن و نەوەخستەو بە یەكەوە دەبەستیتەو

ئەستێرە سینه مایی هیندی جاکلین فرناندیز دانی بەو دەانا که عاشقی خواردنە و هەمیشە هەز بە خواردنی خوش دەکات و رۆژانە کاتیکی زۆری خۆی بۆ ئامادە کردنی خواردن تەرخان دەکات و بەردەوام سەیری ئەو کەنالا نە دەکات کە گرنگی بە خواردن دەدەن جا بە هەر زمانیک بیته و زۆریش هەز دەکات شیوێ ئامادە کردنی خواردنە جۆراوجۆرەکانی میللەتان دەدات بۆ ئەوێ چێزیان لێ وەرگیریت و ئامادەیان بکات.

فرناندیز لە دیمانیەکیدا لە گەل رۆژنامەیی bollywoodlife ی هیندی کە تاییەتە بە بلاوکردنەوێ هەوآل و چالاکییەکانی هونەرمەند و کەسایەتییە ناودارەکانی بۆ لێو، ئاشکرای کرد کە یەکیک لە ئارەزووێکانی بریتیە لە هەبوونی چێشتخانەیکە گەورە کە هەموو جۆرە خواردنەکان لە خۆ بگریت بۆ ئەوێ تامی زۆرتین جۆری خواردنی میللەتان بکات.

یەکیک لە پرسیارە وروژینەرەکانی رۆژنامەیکە لە فرناندیز ئەو بوو: ئایا سیکس لە پیش خواردن دادەنیت؟ فرناندیز بە پیکەنینەو وتی: سیکس بۆ زۆر بوونە، هەرۆهە خواردنیش بۆ مانەوێ، نازانم چۆن یەکیان هەلبژێرم، چونکە هەردووکیان وەکو یەک پیویستن بۆ مانەو و پیویستە بە قوولی بچمە نیو هەردووکیانەو.

شایەنی باسە ئیستا فرناندیز خەریکی ریکلام کردنە بۆ فیلمە نوێیکە Kick کە هەر یەکە لە سەلمان خان و رانیدی هودا بەشداریی تیدا دەکەن.

ناھدە سووباعی

خەریک بوو شەپێکی گەورە بنیتهوه

خانمە ئەکتەری میسری ناھدە سووباعی ناشکرای کە لە کاتی بەشداریکردنی لە خولی ٦٥ ی فستیڤالی کانی سینەمایێ بوو ھۆی درووستبوونی مشتومڕێکی گەورە لە نێوان ئەستێرە سینەمایێ جیھانی برۆس ویلس و ھونەرمنەند باسە سەمرە و گفتوگۆکەیان گەورە بوو و خەریک بوو شەپێکی گەورە لە نێوان ئەو دوو ئەستێرەیدا روو بەدات. ناھدە ناشکرای کرد لەو خولە (فیستیڤالی کان) دا بەشداری بوو بە فیلمی (بعد الموقعة) کە خۆی و باسە سەمرە پالەوانی فیلمە کە بوون، برۆس ویلس «موجامەلەبەکی زۆری» کردوو، ئەمەش بوو ھۆی توورەبوونی و خۆی بۆ نەگیرا. ئەم توورەبوونەش خەریک بوو بێتە شەپێکی توند لە نێوانیان ئەگەر ھەندێک لە ئامادەبووان ناویزیان نەکردبا، ناھدە ھۆکاری سەھەکی توورەبوونی باسە بۆ ئەو جۆرە مامەلەکردنە ئەگەر وەفدی میسری بەشداری لە فستیڤالە کە گەراندەو. ناھدە لەمیانە بەرنامە (ان الاوان) کە ھالە سەرحان لە کەنالی (محور) پێشکەشی دەکات، ئەوەشی ناشکرا کرد داوی مشتومڕە کە بە دزییەو چوووتە لای برۆس ویلس و بانگیشتی کرد بۆ ئامادەبوون لە نمایشی فیلمە کە، بەلام باسە زیاتر توورە بوو، ئەمەش وایکرد کە بچیتە لای و داوی لیئوردنی لیبکات.

لە پالەوانی بۆکسینەو بۆ ئەستێرەکی سینەما

بەر لەوەی کچە ئەکتەری ئەمریکی رۆندا روسی روو لە بواری نواندن بکات، پالەوانی ناداری یارییەکانی ھونەری جەنگی تیکەلاو، (جۆدۆ و کاراتە) بوو، ھەر لەم بوارەشدا چەندین مەدالیای جۆراوجۆری ئۆلۆمپی بەدەستھێناو، لەوانە مەدالیای برۆنزی لە ئۆلۆمپیاتی پەکیڤ سالی ٢٠٠٨، ھەروەھا پلەوی دوویمی بەدەستھێناو لە پالەوانیەتی جیھان لە یاری جۆدۆ سالی ٢٠٠٧ و چەندین خەلاتی دیکە جۆراوجۆر، ئەم سەھەرتانە رۆندا و پیکھاتە جەستەیی وایکردوو کە سەرنجی دەرھێنەرەن و بەرھەمھێنەرانی سینەما بۆ لای خۆی رابکێشیت. روسی دەربارە ئەوەی کە کچێکی شوخ و شەنگ و خاوەن بەھری ھونەری بۆچی رووی لە وەرزشی توند و یارییە جەنگییەکان کردوو، دەلی: زۆر جار پێیان دەگوتم ئەو چالاکیانە چین کە زیاتر ھانت دەدەن بۆ ئەوەی روو لە وەرزشی جۆدۆ و کاراتە بکە، بەلام ھیچ شتێک نەبوو کە ھانم بەدات، من لە یەک کاتدا سەن ئەرکە ھەبوو جگە لە مەشقی رۆژانە بەردەوام، من ھەمیشە ھەولمداو بەرگری لە نازناوەکانی خۆم بکەم، بەمەش توانیم چێژێک بە یارییە جەنگییەکان بێخەشم، ئەوەی زیاتر شانازی پێو دەکەم، ئەوەیە کە سەرەتا توانیم گومان بێخەمە دلی جەماوەرە کە بە گومان بن لە تواناکانم، بەلام دواتر پێچەوانە ئەویمان بۆ بسەلمینم. دەربارە نواندنیش دەلی: وێنەگرتنی زنجیرە (The Ultimate Fighter) ئەزمونیکی باش بوو بۆ من، زۆر خۆشحالی بووم بە پتەوکردنی پەییوندییەکانم لە گەڵ کەسانی نوێ، بەلام یانە وەرزشی ئەو شوێنە کە من دەتوانم سەرشتی خۆمی تیدا بدۆزمەو. شایەنی وتنە روسی یەکەم ئافرەتە کە رۆلی ھەبێت لە گەڵ تێمەکی سلفستەر ستالۆنی لە زنجیرە فیلمی The Expendables ئەمەش بە ھۆی ھەلکەوتەتی جەستە و ماسۆلکە بەھێزەکانی.

كامەران عوسمان:

لەبەر گۆرانیی بیانی خەریکه گۆرانیی کوردیمان لە بیر بچیتەوه

هونەرمەند کامەران عوسمان سالی ١٩٧٠ لە خانەوادەیەکی هونەردۆست لە دایکبووه، براهیکی هونەرمەند بووه، خۆشی لە سالی ١٩٨٣ هاتووته بواری هونەرییەوه، هەرەها ژبانی هاوسەری لە گەل خانمە هونەرمەندی شانۆکار ناشنا رتوف پیکهیناوه، ئەمەش دیسان کاریگەری هەبووه و بە هەردووکیان خانەوادەیەکی هونەرییان پیکهیناوه، کامەران عوسمان لە وەلامی چەند پرسباریکی (گولان)دا باس لە چەند لایەتیکی ژبانی خۆی و هاوسەرەکی دەکات و چەند پرسیکی تایبەت بە بواری هونەر و گۆرانیبیژی دەخاتەروو.

*** ئەگەر بەراوردێك بە گۆرانییە كۆنەكان بكەین، دەبینین ئەوانەى ئىستا هەمان چۆیان نییە وەك پىشتەر هەبوو، ئەمە بۆچی دەگەریتەوه؟**

- لەبەر ئەوەى گۆرانییە كۆنەكان ئەوانەى كە من زانیاریم هەیه لەسەریان، شتێك هەبوو لە گۆرانى و موزىكى كوردیدا، لە سالانى هەشتاكاندا هاوڕییهتى و دڵسۆزى هەبوو هەر لە دانانى موزىك و ئاواز و هۆنراوه، چونكە تەنیا بێر لە پىشكەشكردنى هونەر و كەلتورى رەسەنى كوردى دەكرایهوه.

*** سرود لە ئىستادا تا چەند گرنگه؟**

- بە دڵنیاییهوه ئیمە وەك میللەتى كورد پىوستە چەند سروودێكى ناخهه ژێمان هەیت، بەتایبهتى لە كاتى جەنگدا وەك ئەوەى ئىستا هەیه، داواكارم لە خواى گەوره چیتەر شەر و نەهامەتى روو لە میللەتەكەمان نەكات، بەلام لەسەردەمىكى وەكو ئىستادا سروود جۆرێك لە وەرەزى بە هێزى پىشمەرگە و میللەتەكەمان بەگشتى دەبەخشیت.

*** بچ هونەر و گۆرانى چیت بۆ دەمىتەوه؟**

- وەك هونەرمەندیك وەك كاری رۆژانە و ژيانى ئاسایى خۆم كاری گۆرانىوتن و موزىكیش دەكەم، بەلام ئەگەر ئەم دوو كارەشم نەیت، ئەوا جواترین و گەورەترین و پیرۆزترین شتەكان كە لە ناخدا رەنگدانەوهى هەیه، بۆم دەمىتەوه كە خاك و نىشتمان و خێزانە خنجیلانەكەم.

*** كام گۆرانى ناخ تەر لە خۆشهويستى دەكات؟**

- هەموو گۆرانىيەك بۆ هونەرمەند خۆشهويستە، بىگومان هەموو گۆرانىيەكى جوان و پرمانا لە هۆنراوه و ئاواز و موزىك و دەنگىكى هێمن بەخش لەخۆ بگریت، ناخى من لە خۆشهويستى پر دەكات.

*** پىتوانییه بارودۆخى ئىستای كوردستان لەسەر لاوازبونى پرۆژه هونەریيەكان كاریگەرى هەیت؟**

- بەدڵنیاییهوه كاریگەرى دەیت، چونكە هەموو كاریكى هونەرى پىوستى بە بودجه و داراییهكى باش هەیه، لەبەر ئەوەى كوردستانیش ئىستا رووبەرۆوى قەیرانىكى دارایی گەوره بووتەوه، ئەمەش لەسەر هەموو بارهكانى ژيان كاریگەرى دەیت و باروى هونەرىش كە وەك وتم پىوستى بە دارایی هەیه دەكەوتتە ژێر كاریگەرى ئەم بارودۆخەى ئىستا.

*** دەتوانین بڵین تۆ و ناشنا تەواوكەرى يەكترىن؟**

- بىگومان ئەگەر هاوكار و تەواوكەرى يەكتەر نەبین، ئەوا ناتوانین لە كارە هونەریيەكانمان بەردەوام و سەركەوتوو بىن .

*** ئەو وەك ئەكتەر چۆن هاوكارىت دەكات؟**

- ديارە ئیمەش وەك هەر كەسىكى ئاسایى جگه لە هونەر ژيانىكى ئاسایى هاوسەرىمان هەیه و خاوەنى دوو كورپن بە ناوەكانى (ئەژى و ئاران)، دواتر هەر كاتێك يەكێكمان دەست دەكات بە كاری هونەرى، ئەوى ديكە ئەركى تری رۆژانە دەگرتتەستۆ، ئەمەش لە كارە هونەریيەكانماندا رەنگ دەداتەوه و دەیتتە جۆرێك لە هاوكارى.

*** هونەر ئۆپى وەك دوو هاسەر بە يەك گەياند ؟**

- نەخێر، بەلام كاتێك كە (ناشنا)م ناسى، ئەو كات قوتابى بووم لە پەیمانگەى هونەرە جوانەكان بەشى شانۆ.

*** كەشوهواى خێزانیت پىش و پاش ژنەپنجان چ رۆلىكى هەبوو لەوى كە زياتر روو لە كاری هونەرى بكەیت؟**

- پىش ئەوەى ژيانى هاوسەرى پىكبەینم، كەمتر كاری هونەرىم دەكرد، بەلام دواى ئەو پرۆسە پیرۆزه هەستەم كە هاوسەرهكەم بۆ كاری هونەرى زياتر هاندەر و پشتگىرم بوو.

*** لە وهزارەتى پىشمەرگە فەرمانبەرى، خۆت بە هونەرمەند دەزانى يان بە فەرمانبەرىكى ئاسایى؟**

- بىگومان خۆم بە هونەرمەند دەزانم، لەبەر ئەوەى من لە وهزارەتى پىشمەرگە لە تىپى موزىكى سەربازى وەك ژەنبارى نامۆرى (كلارنىت) كار دەكەم، واتە ژەنبارى كلارنىتەم لە گەل چەند كەسىكى ديكە كە شارەزای ئەو بواردن.

*** بۆچی لە ئىستادا گۆرانىيەك نییە تۆمار بكریت بە زیندووى بىتەوه؟**

- ئەم پرسىاره لە جى خۆدایه و پىوستە قسەى لەسەر بكریت، لەبەر ئەوەى هەموومان دەزانین سالانىكە وڵاتانى چواردەورمان كاریگەریيەكى زۆریان لەسەر گۆرانى و هونەرى كوردى هەیه، بۆیه ئەو گۆرانىيەنى كە لەلایەن هەندى هونەرمەندەوه دەوترى مۆركى كوردى پىوه ديار نییە، ئەمەش واكردووه كە گۆرانىيەكان زۆر لە نۆ خەلكدا نامىننەوه، بەلام گەلى زۆرم لە كەناله تەلەفزیۆنەكان هەیه، چونكە هەندىك گۆرانى هەیه، بەداخهوه دەلیم ئەوەندە گرنكى دراوه بە چۆنیەتى كلیپهكە، بەجۆرێك گوینگر نازانىت هۆنراوهكە باس لە چى دەكات، يان موزىكى گۆرانىيەكە كە بە حىساب كوردییه، رەسەنییەتى كوردى پىوه ديار نییە، بۆیه ديسان دەلیم. بەداخهوه ئەوەندە گویمان لە موزىكى وڵاتانى چواردەورى خۆمان دەیت خەرىكە موزىكى كوردى لە بىر دەكەین.